

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

ЛЬВІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ імені ІВАНА ФРАНКА

Кафедра (циклова комісія) економічної теорії

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Декан економічного факультету

доц. Михайлишин Р.В.

“ _____ ” _____ 2020 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

НД 1.1.06 Теорія та практика інвестиційних рішень

(шифр і назва навчальної дисципліни)

спеціальність _____ 051 Економіка
(шифр і назва спеціальності)

спеціалізація _____ Бізнес-економіка
(назва спеціалізації)

інститут, факультет, відділення _____ економічний
(назва інституту, факультету, відділення)

2020 – 2021 навчальний рік

Робоча програма навчальної дисципліни “Теорія та практика інвестиційних рішень” для студентів спеціальності 051 “Економіка” (спеціалізації “Бізнес-економіка”)

Розробник: Стирський М.В., кандидат економічних наук, доцент кафедри економічної теорії

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри економічної теорії

Протокол № ____ від “ ____ ” _____ 2020 року

Завідувач кафедри економічної теорії

_____ (проф. Островерх П.І.)

Ухвалено Вченою радою економічного факультету Львівського національного університету імені Івана Франка

Протокол № ____ від “ ____ ” _____ 2020 року

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 3	Галузь знань 05 “Соціальні та поведінкові науки”	Нормативна	
Модулів – 1	Спеціальність: 051 “Економіка” Спеціалізація “Економіка”	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 2		2-й	–
Індивідуальне науково-дослідне завдання –		Семестр	
Загальна кількість годин – 90		3-й	–
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 6 самостійної роботи студента – 5,25	Освітньо-кваліфікаційний рівень: магістр	Лекції	
		32 год.	–
		Практичні, семінарські	
		16 год.	–
		Лабораторні	
		–	–
		Самостійна робота	
		42 год.	–
Індивідуальні завдання: год.			
Вид контролю:			
екзамен	–		

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить (%):

для денної форми навчання – 114,3

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета – сформувати цілісне уявлення студентів про систему методів аналізу та моделювання інвестиційних рішень і навиків практичного застосування окремих з них

Завдання:

– ознайомити студентів із понятійним апаратом теорії інвестиційних рішень та теоретичними основами прикладних методів обґрунтування інвестиційного вибору;

– розкрити природу наукових дискусій з приводу верифікованості теоретичних конструкцій, покликаних забезпечити ґрунт для якісного інвестиційного аналізу;

з'ясувати головні труднощі практичної реалізації методів інвестиційного аналізу як гарантії їх адекватного застосування для вирішення конкретних економічних проблем.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

знати :

- теоретичні засади сучасних методів обґрунтування та аналізу одно- та багатоперіодних інвестиційних рішень за відсутності ризику;
- моделі інвестиційного вибору в умовах невизначеності та ризику;
- слабкі сторони існуючих технологій аналізу та моделювання інвестиційних рішень;

вміти :

- використовувати сучасні методи аналізу та моделювання інвестиційних рішень та вірно інтерпретувати отримані результати;
- адаптувати теоретичні моделі обґрунтування інвестиційних рішень до потреб економічної практики;
- прогнозувати поведінку економічних суб'єктів на ринку капіталу, виходячи із ключових висновків теорії інвестиційних рішень;
- самостійно обирати найоптимальніший інструмент оцінювання ефективності інвестиційних рішень за кожного із можливих станів зовнішнього середовища;
- ідентифікувати та аналізувати можливий вплив факторів ризику та виявляти симптоми кризових ситуацій в процесі інвестування;
- розробляти та запроваджувати запобіжні заходи щодо потенційних кризових ситуацій в інвестиційній діяльності фірми;
- за сучасними методиками визначати, розраховувати й аналізувати інвестиційні ризики.

Загальні компетентності (ЗК)

ЗК5	Здатність до інноваційної діяльності.
ЗК6	Здатність розробляти проекти та управляти ними.

Фахові компетентності спеціальності (ФК)

ФК1	Здатність застосовувати науковий, аналітичний, методичний інструментарій для управління економічною діяльністю
ФК7	Здатність обґрунтовувати управлінські рішення щодо ефективного розвитку суб'єктів господарювання
ФК8	Здатність оцінювати можливі ризики, соціально-економічні наслідки управлінських рішень
ФК11	Вміння планувати і розробляти проекти у сфері економіки, здійснювати її інформаційне, методичне, матеріальне, фінансове та кадрове забезпечення.

Фахові компетентності спеціалізації (ФКС)

ФКС2	Здатність самостійно обирати методи аналізу і моделювання управлінських фінансових та інвестиційних рішень за різних комбінацій умов зовнішнього середовища
------	---

Програмні результати навчання

ПРН1	Формулювати, аналізувати та синтезувати рішення науково-практичних проблем на абстрактному рівні шляхом декомпозиції їх на складові.
ПРН2	Демонструвати навички самостійно приймати рішення, лідерські навички та вміння працювати в команді.
ПРН3	Демонструвати навички спілкування в професійних і наукових колах державною та іноземною мовами.
ПРН4	Проводити дослідження, генерувати нові ідеї, здійснювати інноваційну діяльність.
ПРН5	Обґрунтовувати та управляти проектами або комплексними діями
ПРН6	Демонструвати високу соціальну відповідальність і дотримання принципів академічної доброчесності.
ПРН7	Оцінювати результати власної роботи і нести відповідальність за особистий професійний розвиток.
ПРН8	Вибирати та використовувати необхідний науковий, методичний і аналітичний інструментарій для управління економічною діяльністю.
ПРН9	Збирати, обробляти та аналізувати статистичні дані, науково-аналітичні матеріали, необхідні для вирішення комплексних економічних завдань.
ПРН10	Обґрунтовувати рішення в умовах невизначеності, що потребують застосування нових підходів та економіко-математичного моделювання та прогнозування.
ПРН12	Формулювати нові гіпотези та наукові задачі в сфері економіки, вибирати належні напрями і відповідні методи для їх розв'язку, беручи до уваги наявні ресурси.
ПРН13	Обґрунтовувати управлінські рішення щодо ефективного розвитку суб'єктів господарювання.
ПРН14	Оцінювати можливі ризики, соціально-економічні наслідки управлінських рішень;
ПРН15	Застосовувати наукові підходи до формування та обґрунтування ефективних стратегій в економічній діяльності.
ПРН16	Розробляти сценарії і стратегії розвитку соціально-економічних систем.
ПРН17	Організовувати розробку та проведення проектів у сфері економіки із врахуванням інформаційного, методичного, матеріального, фінансового та кадрового забезпечення
ПРН19	Застосовувати сучасні методи аналізу і моделювання фінансових та інвестиційних рішень, адаптувати їх до конкретних економічних умов, правильно інтерпретувати отримані результати

3. Програма навчальної дисципліни*

Змістовий модуль 1. Інвестиційні рішення в умовах відсутності ризику.

Тема 1. Структура процесу та елементарні методи обґрунтування інвестиційних рішень

Тема 2. Теоретичні основи обґрунтування інвестиційних рішень в умовах відсутності ризику

Тема 3. Методи оцінювання багатоперіодних інвестиційних проєктів в умовах відсутності ризику

Тема 4. Методи обґрунтування рішень щодо тривалості інвестування та структури інвестиційних програм

Змістовий модуль 2. Інвестиційні рішення в умовах невизначеності та ризику.

Тема 5. Методи обґрунтування інвестиційних рішень в умовах невизначеності та ризику

Тема 6. Моделювання інвестиційних рішень з урахуванням кон'юнктури фінансового ринку

Тема 7. Теорія та практика обґрунтування стратегічних інвестиційних рішень

Тема 8. Інвестиційне оцінювання бізнесу

**Деталізована структура кожної із тем та перелік рекомендованих джерел міститься на сторінці навчального курсу на платформі Moodle (<http://e-learning.lnu.edu.ua>)*

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	ла б.	інд.	с. р.		л	п	лаб.	інд.	с. р.
<i>1</i>	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Модуль 1												
Змістовий модуль 1. Інвестиційні рішення в умовах відсутності ризику												
Тема 1. Структура процесу та елементарні методи обґрунтування інвестиційних рішень	9	2	2	–	–	5	–	–	–	–	–	–
Тема 2. Теоретичні основи обґрунтування інвестиційних рішень в умовах відсутності ризику	11	4	2	–	–	5	–	–	–	–	–	–
Тема 3. Методи оцінювання багатоперіодних інвестиційних проєктів в умовах відсутності ризику	14	6	2	–	–	6	–	–	–	–	–	–
Тема 4. Методи обґрунтування рішень щодо тривалості інвестування та структури інвестиційних програм	11	4	2	–	–	5	–	–	–	–	–	–
Разом за змістовим модулем 1	45	16	8	–	–	21	–	–	–	–	–	–

5. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Тема 1. Структура процесу та елементарні методи обґрунтування інвестиційних рішень	2
2	Тема 2. Теоретичні основи обґрунтування інвестиційних рішень в умовах відсутності ризику	2
3	Тема 3. Методи оцінювання багатоперіодних інвестиційних проєктів в умовах відсутності ризику	2
4	Тема 4. Методи обґрунтування рішень щодо тривалості інвестування та структури інвестиційних програм	2
5	Тема 5. Методи обґрунтування інвестиційних рішень в умовах невизначеності та ризику	2
6	Тема 6. Моделювання інвестиційних рішень з урахуванням кон'юнктури фінансового ринку	2
7	Тема 7. Теорія та практика обґрунтування стратегічних інвестиційних рішень	2
8	Тема 8. Інвестиційне оцінювання бізнесу	2
	Разом	32

6. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Тема 1. Структура процесу та елементарні методи обґрунтування інвестиційних рішень	5
2	Тема 2. Теоретичні основи обґрунтування інвестиційних рішень в умовах відсутності ризику	5
3	Тема 3. Методи оцінювання багатоперіодних інвестиційних проєктів в умовах відсутності ризику	6
4	Тема 4. Методи обґрунтування рішень щодо тривалості інвестування та структури інвестиційних програм	5
5	Тема 5. Методи обґрунтування інвестиційних рішень в умовах невизначеності та ризику	6
6	Тема 6. Моделювання інвестиційних рішень з урахуванням кон'юнктури фінансового ринку	5
7	Тема 7. Теорія та практика обґрунтування стратегічних інвестиційних рішень	5
8	Тема 8. Інвестиційне оцінювання бізнесу	5
	Разом	16

7. Методи навчання

Основними методами навчання, що використовуються в процесі викладання навчальної дисципліни “Теорія та практика інвестиційних рішень” є:

- метод передачі і сприйняття навчальної інформації, пробудження наукового інтересу (лекції);
- метод практичного засвоєння курсу з допомогою обговорень теоретичного матеріалу, аналізу тестових завдань, вирішення типових задач з метою формування практичних навичок застосування методів сучасної фінансової економіки (практичні заняття);
- метод поточного контролю у формі усного опитування та написання контрольних робіт за тематикою лекційних і практичних занять (практичні заняття);
- метод самостійного засвоєння студентами навчального матеріалу у формі ознайомлення із рекомендованою літературою та статистичними даними, вирішення тестів і типових задач, роботи із завданнями тематичного самоконтролю з метою конкретизації й поглиблення базових знань, необхідних умінь і практичних навичок (самостійна робота);
- методи усного та письмового контролю (практичні заняття, самоконтроль в *Moodle*).

8. Методи контролю

При викладанні дисципліни “Теорія та практика інвестиційних рішень” використовуються такі методи контролю:

- 1) поточний контроль здійснюється під час проведення практичних занять і має на меті перевірку рівня підготовленості студента до виконання конкретної аналітичної роботи. Його інструментами є усне опитування, розв’язування задач і письмові роботи, тематичний самоконтроль, обговорення актуальних макроекономічних проблем на форумах у *Moodle* та виконання розрахункових завдань;
- 2) підсумковий контроль проводиться з метою оцінювання системності набутих у процесі вивчення навчальної дисципліни знань і здійснюється у формі письмового семестрового екзамену.

Принципи поточного контролю:

Поточний контроль знань, набутих в процесі вивчення навчальної дисципліни “Теорія та практика інвестиційних рішень”, відбувається у формі самоконтролю (самостійної роботи студента (студентки) із навчальними матеріалами, розміщеним на платформі *Moodle*) та виконання аудиторних письмових робіт.

Умовою нарахування балів за самостійну роботу є реєстрація студента (студентки) на зазначеній навчальній платформі та ознайомлення із конспектами

лекцій, розв'язування запропонованих лектором задач і виконання завдань для самоконтролю.

Оцінювання завдань письмових робіт студента (студентки) відбувається шляхом виставлення балів, пропорційно до обсягу виконаного студентом (студенткою) завдання.

Студент (студентка), який (яка) пропустив (пропустила) заняття, відведене під написання контрольної роботи, з незалежних від нього (неї) обставин (наприклад, тривала хвороба), що засвідчено документально (медична довідка, довідка адміністрації університету чи факультету), має змогу написати відповідну контрольну роботу у погоджений з викладачем час з виставленням йому (їй) відповідної (відповідних) оцінки (оцінок). Заборгованість з таких пропусків повинна бути ліквідована впродовж календарного тижня, що слідує після останнього дня, на який надано звільнення від відвідування занять, але не пізніше останнього дня залікової сесії.

Викладач має право відмовити у відпрацюванні пропусків, якщо ті вчинені без поважних причин, не можуть бути засвідчені документально, чи якщо термін, відведений на відпрацювання пропуску, сплив.

Бали за роботу на практичних заняттях нараховуються шляхом додавання отриманих студентом (студенткою) балів за кожну письмову роботу.

Наприкінці семестру бали за роботу на практичних заняттях та за роботу із матеріалами на платформі *Moodle* додаються, формуючи бал поточної успішності.

Принципи підсумкового контролю:

Написання екзаменаційної роботи з навчальної дисципліни “Теорія та практика інвестиційних рішень” є обов'язковим. Екзамен – письмовий і триває не більш як 80 хв. без перерви. Додаткове опитування студента (студентки) (усне чи письмове) після екзамену – не передбачене. Дата, час та місце екзамену визначається деканатом факультету. Студент (студентка), що запізнився (запізнилася) на екзамен, виконує екзаменаційну роботу в межах часу, що залишився до його завершення для всієї групи.

Екзаменаційний білет складається із тестових завдань та задач. Екзаменатор ознайомлює студентів з типовими задачами впродовж семестру. Студент (студентка) самостійно обирає екзаменаційний білет на принципах жеребу, тобто випадковим чином без отримання додаткової інформації про зміст екзаменаційного білета. Завершивши екзаменаційну роботу студент (студентка) проставляє на бланку відповідей особистий підпис. За рішенням кафедри чи адміністрації університету форму та структуру екзаменаційного білета може бути змінено, про що студентів повідомляють заздалегідь.

Бали за виконане тестове завдання нараховуються лише у разі вибору правильного варіанту відповіді. За неправильну відповідь за кожен із тестів чи кожну неправильно розв'язану задачу виставляється нуль балів. За частково розв'язані задачі бали нараховуються пропорційно до рівня їх виконання. Бали за екзаменаційну роботу виставляються на підставі суми балів за кожне із завдань екзаменаційного білета.

Під час виконання екзаменаційної роботи забороняється користування конспектами лекцій, підручниками, навчальними посібниками, заготованими заздалегідь формулами чи відповідями та іншими допоміжними (паперовими, електронними, аудіо- і т.п.) носіями інформації. Здійснення передбачених процедурою розв'язання наведених в екзаменаційному білеті задач розрахунків може відбуватись з використанням лише простого калькулятора. Застосування електронних записників, мобільних телефонів, смартфонів, смарт-годинників і т.п. – не допускається. У разі порушення зазначених правил, екзаменаційна робота вилучається та оцінюється у нуль балів.

Під час екзамену студент (студентка) не може звертатися за консультацією до екзаменатора з приводу питань, вказаних в екзаменаційному білеті. Усі питання щодо теоретичних та практичних аспектів навчального курсу студент (студентка) може з'ясувати на консультаціях, що проводяться екзаменатором у погоджений із кожною групою час, але не пізніше дня, котрий передує екзамену.

Студент (студентка) під час екзамену не має права отримувати (чи надавати) підказки або консультації від (чи на користь) інших студентів. В разі виявлення такого порушення студентам, що брали участь у взаємному консультуванні виставляється нуль балів за екзаменаційну роботу, а сама робота – вилучається. Неподача (невчасна подача) студентом (студенткою) екзаменаційної роботи після завершення екзамену викладачеві є підставою вважати її виконаною на нуль балів.

9. Розподіл балів, які отримують студенти

Оцінювання знань студента здійснюється за 100-бальною шкалою. Максимальна кількість балів при оцінюванні знань студентів з навчальної дисципліни “Макроекономіка” становить: 50 балів – за поточну успішність, 50 балів – за екзаменаційну роботу:

Поточний контроль та самостійна робота								Підсумковий екзамен	Сум а	
Вид поточного контролю	Змістовий модуль 1				Змістовий модуль 2					
	T1	T2	T3	T4	T5	T6	T5	T6		
Поточне опитування та робота із форумами в <i>Moodle</i>	30								50	100
Тематичний самоконтроль	20									
Всього поточний контроль: 50										

T1, T2 ... T8 – теми змістових модулів

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Оцінка ЄКТС	Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за національною шкалою
		А
В	81-89	добре
С	71-80	
Д	61-70	задовільно
Е	51-60	
FX	21-50	незадовільно з можливістю повторного складання
F	0-20	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

10. Методичне забезпечення

1. Навчальні матеріали у межах електронного курсу на платформі *Moodle*. <http://e-learning.lnu.edu.ua/>

11. Рекомендована література

Базова

1. Арнольд Г. Руководство по корпоративным финансам: Пособие по финансовым рынкам, решениям и методам: пер. с англ. / Глен Арнольд. – Днепропетровск: Баланс Бизнес Букс, 2007. – 752с.
2. Вовк В.М. Інвестування / В.М. Вовк, І.М. Паславська. – Дрогобич: Коло, 2011. – 465с.
3. Дамодаран А. Инвестиционная оценка. Инструменты и техники оценки любых активов: пер. с англ. / Асват Дамодаран. – Москва: Альпина Бизнес Букс, 2004. – 1342с.
4. Дамодаран А. Стратегический риск-менеджмент: принципы и методики: пер. с англ. / Асват Дамодаран. – Москва: Изд. дом “Вильямс”, 2010. – 496с.
5. Воронцовский А.В. Управление рисками: Учебное пособие. / А.В. Воронцовский. – 2-е изд., испр. и доп. – Санкт-Петербург: ОЦЭиМ, 2004.– 458с.
6. Крушвиц Л. Инвестиционные расчеты: пер. с нем. / Лутц Крушвиц. – Санкт-Петербург: Питер, 2001. – XVIII, 432с.
7. Крушвиц Л. Финансирование и инвестиции. Неоклассические основы теории финансов: пер. с нем. / Лутц Крушвиц – Санкт-Петербург: Питер, 2000. – XVI, 400с.

8. Савчук В. Практическая энциклопедия финансового менеджера / Владимир Савчук. – Киев: Баланс Бизнес Букс, 2017. – 976с.
9. Investment appraisal: methods and models / Götze U., Northcott D., Schuster P. – Second Edition. – Berlin Heidelberg: Springer Verlag, 2015. – VII, 366p.
10. Pike R. Corporate finance and investment: Decisions and strategies / Pike R., Neale Bill. – Sixth Edition. – New Jersey: Prentice Hall, 2009. – XIV, 796p.
11. Jones C. Financial economics / Chris Jones. – New York: Taylor & Francis e-Library, 2008. – XII, 320p.

Допоміжна

1. Веріан Г.Р. Мікроекономіка: проміжний рівень. Сучасний підхід: пер. з англ. / Гел Р. Веріан. – Київ: Лібра, 2006. – 632с.
2. Крушвиц Л. Финансирование и инвестиции. Сборник задач и решений: пер. с нем. / Л.Крушвиц, Д. Шефер, М. Шваке– Санкт-Петербург: Питер, 2001. – XIV, 320с.
3. Мертенс А.В. Инвестиции. Курс лекций по современной финансовой теории / А.В. Мертенс. – Киев: Киевское инвестиционное агентство, 1997. – XVI, 416с.
4. Финансы / [С.А.Росс, Дж.Тобин, К.У.Смит-мл. и др.]; под. ред. Дж.Итуэлла, М.Милгейта, П.Ньюмена. – Москва: Изд. дом ГУ ВШЭ, 2008. – XIV, 450с.
5. Хиршлейфер Дж. Инвестиционные решения при неопределенности: подходы с точки зрения теории выбора / Дж. Хиршлейфер// Вехи экономической мысли. – Т.3. Рынки факторов производства. – Санкт-Петербург: Экономическая школа, 1999. – С.225-261.
6. Хиршлейфер Дж. К теории оптимальных инвестиционных решений / Дж. Хиршлейфер // Вехи экономической мысли. – Т.3. Рынки факторов производства. – Санкт-Петербург: Экономическая школа, 1999. – С.178-224.
7. Breuer W. Investition I: Entscheidungen bei Sicherheit / Wolfgang Breuer. – 3., aktualisierte Auflage. – Wiesbaden: Der Gabler Verlag, 2007. – XXI, 500S.
8. Breuer W. Investition II: Entscheidungen bei Risiko / Wolfgang Breuer.– Wiesbaden: Der Gabler Verlag, 2001. – XVIII, 520S.
9. Dixit A.K. Investment under Uncertainty / A. K. Dixit, R.S. Pindyck. – Princeton, New Jersey: Princeton University Press, 1994. – XIV, 468p.
- Smith H. T. J.Strategic investment. Real options and games / H. T. J. Smith, L. Trigeorgis. – Princeton, New Jersey: Princeton University Press, 2004. – XXXII, 459p.

12. Інформаційні ресурси

1. Фондова біржа «Перспектива». [Електронний ресурс] – <http://fbr.com.ua/>
2. Фондова біржа ПФТС. [Електронний ресурс] – <https://pfts.ua/>
3. SMIDA: Звітність емітентів [Електронний ресурс] – Режим доступу з: <https://smida.gov.ua>